

Žáci jako rukojmí při sporech mezi pedagogy

JARMILA KUBÁŇKOVÁ

Ačkoliv je Linka pro rodinu a školu 116 000 primárně prostorem pro téma ohrožených, zneužívaných či jakkoliv jinak „ztracených“ dětí, pro které je škola mnohdy jedinou „normální“ institucí v jejich životě, občas se vyskytnou témata, kdy jsou žáci využiti pro vyřizování účtů mezi pedagogy (resp. vedením školy). V tomto článku se podíváme na jednu z častých variant manipulace s žáky a na její možné důsledky.

Situace může vypadat jako v jednom z našich hovorů – ředitel školy se na jaře rozhodl, že neprodlouží smlouvu s jedním z pedagogů, a jeho pracovní poměr tak skončí v červnu daného roku. Pedagog se tedy (v polovině května!) začal loučit se svými žáky s tím, že se příští školní rok už neuvidí.

Jelikož se jednalo o prvostupňové žáky, toto „loučení“ bylo velmi emotivní a některé děti se doma svěřily svým rodičům. A protože dotyčný pedagog byl mezi svými žáky i jejich rodiči oblíbený, tak ti uspořádali petici za učitelovo setrvání ve škole. Jen jeden jediný rodič za chování pedagoga vycítil manipulaci a ozval se s tím, že si nepřeje, aby jeho dítě bylo zatahováno do sporů mezi pedagogem a ředitelem školy.

Tomuto rodiči a jeho požadavkům je možné bez výhrad přitakat. Ředitel je odpovědný za personální politiku školy, a má-li důvody, proč danému pedagogovi nechce prodloužit pracovní poměr, má mít možnost smlouvu ukončit. Chce-li se pedagog proti takovému rozhodnutí bránit, má volit tomu adekvátní prostředky (v tomto případě z oblasti pracovního práva).

Pedagog, kterého vábí cesta podobná té z předchozího příkladu, by měl zvážit následující možné potíže:

1. Opravdu vám stojí za to zůstat v práci, když víte, že s vámi váš nadřízený není spokojen a nechce vás mít

v týmu? Pokud byste v budoucnu potřeboval ředitelovu velkorysost (např. ohledně dovolené, práce z domova) nebo zastání (např. při řešení stížnosti), máte dojem, že se vám jí dostane?

2. Jak toto vaše jednání ovlivní váš vztah ke kolegům a atmosféru sborovny? Kolik vašich kolegů vám bude fandit, kolik z nich se vám začne vyhýbat nebo vám podlézat (přeci jenom, jste evidentně mocnější než ředitel školy)?
3. Jak dlouho si myslíte, že to bude trvat, než tuto formu rozhodování vezme do rukou někdo další a o setrvání učitelů bude rozhodovat oblíbenost u žáků, resp. jejich schopnost a ochota vyvíjet tlak na rodiče, aby jednali? Co když příště neuspějete a naopak budou chtít váš odchod?

Takovému pedagogovi se patří říci, že **žáci mají právo na vzdělávání, mají právo na slušné a nediskriminující zacházení a také mají právo na svůj „klid a prostor“, své zájmy, své vlastní spory a konflikty. Situaci, která je zde popsána, žáci nezavinili a není fér po nich chtít, aby ji řešili.**

Přeji vám, abyste se do podobných situací nedostávali, protože vaše povolání je dostatečně zátěžové i tak. A dobré vztahy ve vašem sboru jsou nutností k tomu, abyste mohli dobře vzdělávat své žáky.

Mgr. Jarmila Kubáňková, Ph.D., ředitelka ústavu Cesta z krize, z. ú.